

REZUMATE

Volumul V, Nr. 2(10) /2014

Articole științifice

TEORIE, ISTORIE ȘI CRITICĂ LITERARĂ

Sanguis versus cruor în tragediile senecane și shakespeariene. O perspectivă etimologică

Antuza Genescu

Rezumat:

Pornirea criminală conviețuiește, în virtutea atracției contrariilor, cu nevoia de perpetuare a speciei. Acest studiu etimologic, susținut cu exemple din tragediile senecane și shakespeariene, scoate în evidență natura duală a sângelui simbolizând nu numai viața, cu elementele ei dinamice pozitive (*sanguis*), ci și înclinațiile negative ale omului, care trimit, prin actul propriu-zis al crimei, la *cruor*, sângele încheșat, dovada omorului.

Cuvinte-cheie: opoziția *sanguis* – *cruor*, *blood* – *gore*, lichid vital, vărsare de sânge

Friedrich Dürrenmatt și riscul ermetizării excesive. *Achterloo*: o lectură aproape imposibilă

Dragoș Carasevici

Rezumat:

O privire obiectivă asupra „spiralei” *Achterloo*, termen sub care Lutz Tantow reunește cele patru variante ale ultimei creații dramatice dürrenmattiene, trebuie să țină seama, pe de o parte, de complexitatea ideatică și structurală a acestei opere, iar pe de altă parte, de dificultățile de receptare pe care această complexitate le generează. O primă dificultate de receptare ține de „mobilitatea” acestui text: permanenta sa prelucrare, motivată de Dürrenmatt prin dorința de a îmbunătăți posibilitățile de realizare scenică, a dus la patru variante (din care trei publicate), una mai problematică decât cealaltă. O a doua dificultate de receptare, cea care de altfel stă în centrul discuției noastre, o constituie densa rețea intertextuală construită, în toate versiunile, cu ajutorul tehnicii colajului. Este vorba de fapt de un imens colaj compus la rândul său din alte trei colaje care se întrepătrund: unul al figurilor istorice aparent fără nicio legătură între ele, altul al diverselor figuri ficționale ale literaturii universale (unde unele apariții, din nou, derutează) și, în sfârșit, un al treilea, al motivelor și temelor dürrenmattiene. Dacă aceste dificultăți constituie pentru filologi și pentru oamenii de teatru o provocare, ele ridică în fața publicului larg un zid aproape de nepătruns, consecință a ermetizării excesive, care, mai ales în cazul unui text dramatic, poate anula orice alte calități ale acestuia.

Cuvinte-cheie: Friedrich Dürrenmatt, receptare, intertextualitate, ermetizare, colaj

Don Quijote de La Mancha și Conjurația imbecililor: aventurile și nenorocirile lui Don Quijote și ale lui Ignatius Reilly

Laura Ciochină

Rezumat:

Acest studiu își propune o analiză comparativă a aventurilor și *nenorocirilor* a două personaje care aparțin unor epoci literare, socioculturale și istorice diferite – Don Quijote și Ignatius Reilly –, ultimul fiind protagonistul romanului *Conjurația imbecililor* aparținând lui John Kennedy Toole. Scopul analizei este, pe de o parte, acela de a evidenția funcția pe care aventurile și *nenorocirile* o îndeplinesc în viața celor doi protagoniști, și, pe de altă parte, acela de a clarifica logica specială a câtorva dintre aventurile lui Don Quijote și ale lui Ignatius Reilly, comparând obiectivele, atitudinile și acțiunile acestora.

Cuvinte-cheie: Miguel de Cervantes, John Kennedy Toole, aventuri, nenorociri

Ruptura de trecutul augustan „Comun-ul” și „necomun-ul” în poetica wordsworthiană

Ecaterina Oana Brîndaș

Rezumat:

Prezentul studiu își propune să investigheze, în cadrul contextului mai larg al rupturii romantismului de trecutul augustan, noua abordare pe care Wordsworth o aduce pe tărâmul poeziei engleze. Analiza se concentrează cu precădere pe aspecte legate de *comun-ul și necomun-ul* poeziei sale, care se distinge prin originalitatea și elementele de noutate pe care le propune, respectiv prin ineditul subiectului ales, cât și prin cel al formei și al limbajului. Prin intermediul unor descrieri meticuloase a unor activități zilnice comune, a unor tipuri umane sau situații de viață obișnuite, Wordsworth a reușit să confere o neobișnuită semnificație estetică unor *expresii simple și neelaborate*, după cum el însuși mărturisește. În poezia sa, Wordsworth reușește să trezească la viață o conștiință transcendențială prin intermediul unei examinări poetice a vieții cotidiene. Ca atare, aspectele ce țin de comun și necomun devin centrale în analiza de ansamblu a semnificațiilor pe care poezia wordsworthiană ni le propune.

Cuvinte-cheie: Romantism, poezie, comun, necomun, Wordsworth, noutate

Canonul literar în context multicultural

Toma A. Sava

Rezumat:

Articolul oferă o privire de ansamblu asupra relației dintre multiculturalitate și teoria ortodoxă a canonului literar, atât conceptual, cât și pedagogic/academic. Procesul de reprezentare al canonului literar din perspectivă multiculturală oferă o perspectivă critică asupra proceselor care, în ultimă instanță, determină (și) formarea canonului literar.

Cuvinte-cheie: multiculturalitate, canon pedagogic, radicalism cultural, represiune

Comedia în viziunea celor doi Amis: *Lucky Jim* și *The Rachel Papers*

Manuela Odeta Belei

Rezumat:

Cu toate diferențele literare și politice dintre tată și fiu, ceea ce este frapant legat de cariera lor literară este modul în care acestea devin paralele una față de cealaltă. Kingsley Amis avea treizeci și unu de ani când a fost publicat primul sau roman, *Lucky Jim* (1953), iar Martin Amis avea douăzeci și patru de ani când a publicat *The Rachel Papers* (1973). *Lucky Jim* a fost un best-seller și o carte care a definit o generație. Aceste caracteristici nu pot fi aplicate și primelor cărți publicate de Martin Amis, dar, în schimb, acesta a fost recompensat corespunzător. Niciun alt tandem tată – fiu nu a produs un corpus așa de considerabil și semnificativ ca și Sir Kingsley Amis și fiul său. Ei au menținut nu numai un standard de calitate în ceea ce privește scrisul, dar și o perioadă de productivitate pe care nicio altă familie din literatură nu au egalat-o.

Cuvinte-cheie: Tinerii furioși, postmodernism, romanul academic, ficțiune, comedie

Imaginile „fetei rele” în *Rătăcirile fetei nesăbuite* de Mario Vargas Llosa

Liliana Floria (Danciu)

Rezumat:

Romanul *Rătăcirile fetei nesăbuite* urmărește în paralel destinul unei mari iubiri și al unei femei care refuză ceea ce-i oferă viața pornind în căutarea fericirii. În această căutare, ea rămâne mereu aceeași, dar de fiecare dată alta, reinventându-se și redescoperindu-se. „Fata nesăbuită” este un omagiu ficțional al scriitorului sud-american adus Emmei Bovary și, implicit, scriitorului francez Gustave Flaubert. În acest roman, Emma Bovary își ia revanșa pentru toate acceptările umile și neîmplinirile mute pe care viața de provincie a secolului al XIX-lea le hotăra. Am analizat de asemenea bovarismul și antibovarismul „fetei nesăbuite”, precum și rolul triunghiului erotic în menținerea vie a pasiunii. Ipostazele feminității sunt multiple: de la copila-femeie la femeia-copil, de la tână venusiană, ipostază a Durgăi, Fecioara, la ipostaza pandorică și femeia-soție.

Cuvinte-cheie: Flaubert, bovarism, antibovarism, femeia-copil, copilul-femeie, Durga, triunghi erotic, eros, alteritate

Actul juridic civil

Petru Tărchilă

Rezumat:

Actul legislativ reprezintă voința persoanelor de a crea, modifica sau înceta o relație juridică de drept civil. Așadar elementele fundamentale ale existenței actului juridic civil sunt:

- manifestarea voinței persoanelor,
- intenția de a produce relații juridice civile,
- efectele juridice a căror declanșare este obiectivul părților.

Consimțământul reprezintă o premisă pentru valabilitatea oricărui act juridic și este definit ca decizie a părților de a completa actul juridic. Consimțământul trebuie să îndeplinească următoarele condiții pentru a dobândi valoare legală:

- să fie emis de către o persoană juridică,
- să fie exteriorizat,
- să fie exprimat cu intenția de a produce efecte,
- să nu fie afectat de vicii de consimțământ: eroare, dol, violență sau leziune.

Cuvinte-cheie: act juridic, consimțământ, eroare, dol, violență, leziune

Educația integrată a copiilor cu cerințe educative speciale

Krisztina Kovács

Rezumat:

În ultimele două decenii au avut loc schimbări majore în ceea ce privește educația incluzivă a copiilor sănătoși alături de copiii cu CES. Legea educației publice din 1993 a contribuit la dezvoltarea educației integrate; abordările și cerințele acesteia au contribuit semnificativ la reorganizarea instituțiilor de educație publică. Astăzi, în grădinițele din Ungaria, educația copiilor cu CES are loc atât sub formă integrată, cât și sub formă segregată. În orice caz, statisticile arată că tot mai mulți copii cu CES au fost integrați în educația de masă. Dacă, în anul școlar 2005–2006, 73% din copiii cu CES de nivel preșcolar participau la activități de educație preșcolară integrată, în anul școlar 2010–2011 procentul acestora a crescut la 77%. Acest fapt a crescut cererea de pregătire a profesorilor pentru învățământ preșcolar.

Progresul către o școală deschisă a fost un proces lent, care încă necesită dezvoltarea unor instituții receptive din punct de vedere social, dezvoltarea unor condiții necesare acestui tip de educație, cooperarea dintre diverse instituții și nu în ultimul rând, o abordare orientată către parteneriat. Profesorii pentru învățământul preșcolar trebuie să aibă cunoștințe legate de educația integrată/incluzivă a copiilor cu CES pentru a se ajunge la un învățământ preșcolar eficient. De asemenea, ei trebuie să fie pregătiți pentru sarcini educaționale bazate pe diferențe între indivizi.

Cuvinte-cheie: dizabilitate, cerințe educative speciale, integrare, incluziune